

*Stwórzmy świat przyjazny,
by dało się w nim żyć,
a nie tylko wytrzymać*

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

ZESPÓŁ SZKÓŁ W MĘDRZECHOWIE

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna programu.....	3
2. Cele programu profilaktyki	4
3. Diagnoza problemów - zagrożenia dla dzieci i ich rodzin.....	5
4. Plan realizacji działań.....	6
5. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktyki	12
6. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych.....	13
7. Ewaluacja programu.....	14

I. PODSTAWA PRAWNA

Szkolny Program Profilaktyki opracowano w oparciu o:

- 1.** Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
- 2.** Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- 3.** Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach i placówkach.
- 4.** Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- 5.** Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze zmianami.
- 6.** Ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- 7.** Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze zmianami.
- 8.** Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 9.** Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- 10.** Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- 11.** Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
- 12.** Konwencję o Prawach Dziecka uchwaloną przez zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r..
- 13.** Statut Zespołu Szkół w Mędrzechowie.
- 14.** Szkolny Program Wychowawczy w Zespole Szkół w Mędrzechowie.

2. CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

Cel główny programu profilaktyki:

Celem głównym programu profilaktyki jest przygotowanie naszych uczniów do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ułatwiający im kontakt z innymi ludźmi oraz do lepszego funkcjonowania w otaczającej ich rzeczywistości.

Cele szczegółowe odnoszą się do następujących zagadnień:

- wspieranie ucznia w przezwyciężaniu trudności w nauce,
- zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
- ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy (w tym cyberprzemocy, autoagresji),
- zapobieganie wandalizmowi oraz budowanie postawy szacunku dla mienia własnego oraz innych osób,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- nauka i ćwiczenie zachowań asertywnych,
- wzbudzanie w wychowankach poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie,
- rozpoznawanie oznak stresu oraz sposobów radzenia sobie z nim,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- wskazywanie na szkodliwość używek (alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy, itp.) oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia,
- ukazywanie negatywnego wpływu nadużywania Internetu i innych multimedialnych,
- zapobieganie przedwczesnej inicjacji seksualnej,
- kształtowanie odpowiedzialności za własne czyny i zachowanie w stosunku do innych ludzi,
- przeciwdziałanie nadmiernej absencji wśród uczniów, skutkującej pogorszeniem się wyników w nauce,
- wskazywanie pożądanych wzorców zachowań,
- budowanie więzi z domem dziecka,
- zapoznanie ze sposobami bezpiecznego poruszania się w ruchu ulicznym oraz podczas różnego rodzaju zabaw, gier i innych form aktywności fizycznej,
- wskazywanie wartościowych form spędzania czasu wolnego.

Sposób realizacji zadań zawartych w programie:

- realizacja tematyki na godzinach wychowawczych,
- współpraca z profesjonalnymi placówkami zajmującymi się profilaktyką - spotkania uczniów i rodziców z przedstawicielami instytucji zajmującymi się działaniami profilaktycznymi,
- kontakty z rodzicami – zwrócenie uwagi na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w przypadkach częstej absencji, braku zainteresowania nauką, zachowań ryzykownych,
- współdziałanie całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników administracji i obsługi w zakresie przestrzegania obowiązujących norm zachowania,
- propagowanie tematyki prozdrowotnej: wykłady, gazetki, plakaty, ulotki, konkursy, przedstawienia,
- realizacja programów o charakterze profilaktycznym: „Szlanka mleka”, „Owoce w szkole”, „Bezpieczny w sieci”, „Kodeks walki z rakiem” „Nie pal przy mnie proszę”, coroczny program profilaktyczny dotyczący uzależnień¹.

Decyzję o kolejności i terminach realizacji poszczególnych tematów podejmuje wychowawca wraz z zespołem nauczycieli uczących w danej klasie.

¹ Program profilaktyczny dotyczący uzależnień realizowany cyklicznie przez różne grupy wiekowe (kl. I-III, kl. IV-VI, klasy gimnazjalne)

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW - ZAGROŻENIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Diagnoza środowiska szkolnego została opracowana na podstawie:

- rozmowy kierowanej w klasach I-III szkoły podstawowej,
- ankiet dla uczniów w klasach IV-VI szkoły podstawowej i w klasach I-III gimnazjum,
- ankiet dla rodziców,
- ankiet dla nauczycieli,
- wywiadu z wychowawcami,
- obserwacji zachowań uczniów,
- analizy frekwencji w dziennikach lekcyjnych,
- analizy frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez szkołę,
- analiza średniej ocen śródrocznych i końcoworocznych,
- rozmowy z policją, pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- rozmowy z pielęgniarką szkolną i pedagogiem szkolnym.

Uczniowie o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności to uczniowie:

- znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej,
- wychowujący się w rodzinie niepełnej,
- wychowujący się w rodzinie rozbitej,
- wychowujących się w rodzinie, w której dochodzi lub dochodziło do przemocy,
- wychowujących się w rodzinie, w której rodzice nie poświęcają im wystarczającej uwagi (np. ze względu na pracę),
- wychowującej się w rodzinie, w której jeden rodzic lub oboje rodziców pracują za granicą,
- powtarzający klasę w swojej karierze szkolnej.

Analizując zagrożenia wśród uczniów i ich rodziców uwzględniliśmy również sytuację społeczno - gospodarczą wsi.

W szkole wytyczono następujące obszary oddziaływań profilaktycznych:

- OBSZAR I** - Przeciwdziałanie przemocy i agresji.
- OBSZAR II** - Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.
- OBSZAR III** - Promocja zdrowego stylu życia.
- OBSZAR IV** - Przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych i multimediiów.
- OBSZAR V** - Przeciwdziałanie problemom edukacyjnym uczniów.

4. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ

I Przeciwdziałanie przemocy i agresji.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY
Bieżące diagnozowanie problemu agresji i przemocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja uczniów, rozmowy z uczniami, ankieta diagnozująca. 2. Rozpoznawanie problemów występujących w środowisku rodzinnym uczniów w celu udzielenia im odpowiedniej pomocy i wsparcia. 	Pedagog, wychowawcy, rodzice, nauczyciele i inni pracownicy szkoły	Cały rok	Ukierunkowanie działań na uczniów będących w grupie ryzyka agresji i przemocy.
Przeciwdziałanie przemocy: fizycznej, psychicznej, werbalnej, oraz autoagresji (samookaleczenia, zaburzenia odżywiania itp.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apele szkolne. 2. Lekcje wychowawcze na temat: <ul style="list-style-type: none"> - zagrożeń i skutków wynikających z agresywnego zachowania, - asertywności (wyrażania uczuć, rozwiązywania konfliktów, mówienia „nie”, szacunku dla praw innych osób), - systemu wartości (przyjaźń, rodzina, miłość, itp.), - praw człowieka; - sposobów radzenia sobie ze stresem, - budowania własnej wartości, - zagrożeń związanych z nieracjonalnym odżywianiem (anoreksja, bulimia), - odpowiedzialności karnej nieletnich, - cyberprzemocy. 3. Spotkanie z policjantem – prelekcja dotycząca odpowiedzialności karnej za działania związane z agresją (w tym cyberprzemocą.). 4. Spotkanie z psychologiem z PPP - prelekcje dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - sposobu radzenia sobie z agresją, - właściwych relacji interpersonalnych., 5. Indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami. 6. Udzielenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom z trudnościami w nauce i problemami związanymi z funkcjonowaniem społecznym. 7. Udzielanie pomocy uczniom zdolnym. 8. Umieszczenie na gazetce ściennej informacji dotyczących stron internetowych oraz ważnych informacji dotyczących ochrony przed cyberprzemocą. 9. Realizacja programu profilaktycznego „Bezpieczny w sieci”. 	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście	Cały rok	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna rodzaje zagrożeń, - nie ulega presji rówieśników, - potrafi opanować negatywne emocje, - przewiduje skutki swoich zachowań, - weryfikuje własne postępowanie, - wie jak zachować się w sytuacjach trudnych, - umie bawić się bezpiecznie, - wie do kogo zwrócić się o pomoc, - zna swoje prawa i szanuje prawa innych ludzi.
Zapobieganie wandalizmowi i kradzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z dokumentami szkolnymi. 2. Postępowanie wg procedur szkolnych. 3. Informowanie rodziców ucznia o spowodowanych szkodach oraz o konieczność pokrycia kosztów ich naprawy. 	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	Uczniowie nie niszczą i nie kradną cudzej własności.

II Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY
Edukacja w zakresie bezpieczeństwa	<ol style="list-style-type: none"> Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych i lekcjach przedmiotowych: <ul style="list-style-type: none"> ze Statutem Zespołu Szkół w Mędrzechowie, z zasadami bhp na poszczególnych lekcjach, z regulaminami klasopracowni, sali gimnastycznej, boiska szkolnego, szatni, świetlicy, biblioteki, ze znakami powszechnej informacji, z sygnałami alarmowymi, z zasadami ochrony przeciwpożarowej, z regulaminami wycieczek, z zasadami bezpiecznego poruszania się po drodze do i ze szkoły, itp. Przeprowadzanie pogadanki na lekcjach wychowawczych dotyczących zasad bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych i letnich oraz właściwego zachowania się w sytuacjach zagrażających życiu. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy – lekcje wychowania dla bezpieczeństwa. 	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście	Cały rok	Uczeń rozpoznaje sytuacje niebezpieczne, potrafi w miarę swoich możliwości im zapobiegać.
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i wokół szkoły	<ol style="list-style-type: none"> Usuwanie na bieżąco usterek zagrażających bezpieczeństwu uczniów. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole i wokół szkoły: <ul style="list-style-type: none"> dyżury międzylekcyjne nauczycieli, ochrona przed zagrożeniami ze strony Internetu, spotkania z policjantem. Zapozdawanie z zasadami bezpiecznej drogi do i ze szkoły: <ul style="list-style-type: none"> wycieczki po ulicach , spotkanie z policjantem w klasach I-III szkoły podstawowej, udział w ogólnopolskim konkursie: „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym” Tworzenie przyjaznego klimatu w szkole -zaangażowanie rodziców w działania szkoły, współpraca z Parafią, Biblioteką Publiczną, Ośrodkiem Zdrowia, Strażą Pożarną, Policją. Zapoznanie z przepisami ruchu drogowego i przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Organizacja próbnych alarmów przeciwpożarowych. Ankietowanie uczniów nt. poczucia bezpieczeństwa w szkole – sporządzanie raportu z wyników. 	Dyrektor Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście	Cały rok	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów.</p> <p>Uczniowie wiedzą jak poruszać się bezpiecznie po drogach.</p> <p>Uczniowie potrafią zachować się w czasie zagrożenia pożarem.</p> <p>Potrafią unikać zagrożeń związanych z użytkowaniem sieci internetowej.</p>
Propagowanie bezpiecznego i odpowiedzialnego	<ol style="list-style-type: none"> Wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych – zajęcia w ramach realizacji art. 42 ust. 2, p. 2 K N. 	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok	Uczniowie spędzają czas wolny w sposób bezpieczny i odpowiedzialny.

sposobu spędzania wolnego czasu uczniów	<p>2. Przeprowadzanie lekcji wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotyczących ciekawych form spędzania wolnego czasu, - zachęcających do czynnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu, - zachęcających uczniów do rozwijania własnych zainteresowań. <p>3. Organizowanie wyjść do teatru, kina, muzeum itp. oraz wycieczek krajoznawczych.</p> <p>4. Organizowanie imprez szkolnych: <i>Andrzejki, Zabawa Choinkowa, dyskoteki szkolne, Dzień Sportu, Ślubowanie pierwszoklasistów.</i></p> <p>5. Zachęcanie rodziców podczas spotkań wywiadowczych do spędzania wolnego czasu z dziećmi.</p>			
---	--	--	--	--

III Promocja zdrowego stylu życia

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY
Zapobieganie wadom postawy	<p>1. Dostosowanie wielkości stolików i krzeseł do wzrostu uczniów.</p> <p>2. Organizacja zajęć sportowych.</p> <p>3. Przybliżenie rodzicom zagadnień związanych z problematyką wad postawy w czasie spotkań wywiadowczych.</p>	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele,	cały rok	Uczniowie mają wypracowane nawyki właściwej postawy ciała.
Rozbudzanie zainteresowania uczniów własnym zdrowiem i rozwojem.	<p>1. Organizowanie zajęć sportowych, imprez sportowych.</p> <p>2. Zapewnienie uczniom możliwości skorzystania z dożywiania w szkolnej stołówce.</p> <p>3. Udział uczniów SP w fluoryzacji.</p> <p>4. Udział w akcjach: - „Szlanka mleka” - „Owoce w szkole” - „Kodeks walki z rakiem”</p> <p>5. Rozwijanie świadomości rozwoju biologicznego własnego organizmu, ukazywanie konieczności dbania o higienę ciała i zdrowe odżywianie podczas lekcji wychowawczych, przyrody, biologii i WDŻ.</p> <p>6. Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z przedwczesną inicjacją seksualną.</p>	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele,	cały rok	<p>Upowszechnienie aktywności ruchowej.</p> <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chętnie biorą udział w zajęciach sportowych, - odżywiają się zdrowo, - dbają o higienę ciała, - unikają zachowań sprzyjających rozwojowi przewlekłych chorób, - unikają zachowań prowadzących do otyłości, - znają zagrożenia związane z przedwczesną inicjacją seksualną.

IV Przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychoaktywnych i multimediiów.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY
Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych	<p>1. Realizacja programów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „ Nie pal przy mnie, proszę” - <i>Program profilaktyczny dotyczący uzależnień.</i> <p>2. Prowadzenie lekcji wychowawczych dostarczających uczniom wiedzę nt. konsekwencji palenia papierosów,</p>	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście	Cały rok	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna konsekwencje związane z podejmowaniem zachowań ryzykownych, - jest świadomy zagrożeń wynikających ze

	<p>picia alkoholu i zażywania narkotyków i dopalaczy.</p> <p>3. Gromadzenie materiałów, nowoczesnych środków dydaktycznych nt. profilaktyki uzależnień.</p> <p>4. Dostarczanie rodzicom wiedzy nt. zagrożeń związanych z uzależnieniami i profilaktyki uzależnień poprzez prelekcje w czasie spotkań wychowawczych.</p> <p>5. Przygotowanie gazetek szkolnych nt. uzależnień.</p> <p>6. Utrzymywanie współpracy z Policją, Sanepidem, Poradnią PP – w celu przeprowadzania szkoleń, pogadanek, porad dla rodziców.</p>			<p>spożywania środków uzależniających;</p> <p>- wie gdzie szukać pomocy</p>
<p>Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z telefonu komórkowego, multimediów (w tym Internetu)</p>	<p>1. Działania w ramach Programu Profilaktycznego „Bezpieczny w sieci”.</p> <p>2. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozytywnego wpływu nowoczesnej technologii komunikacyjno-informacyjnej, - nieumiejętnego korzystania z technologii komunikacyjno-informacyjnej np. telefonów komórkowych, - negatywnych skutków nadmiernego korzystania z gier komputerowych - negatywnego wpływu środków masowego przekazu, - niebezpieczeństwa związanego z narastającym problemem umieszczania zdjęć w sieci. <p>3. Zapoznanie rodziców w czasie spotkań wywiadowczych z negatywnymi skutkami nadmiernego korzystania z multimediów.</p>	<p>Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest świadomy niebezpieczeństw płynących z nadmiernego korzystania z multimediów. - potrafi korzystać z multimediów zgodnie z przyjętymi normami, - potrafi rozsądnie zarządzać czasem spędzonym przed komputerem.

V Przeciwdziałanie problemom edukacyjnym uczniów

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI	SPODZIEWANE EFEKTY
<p>Diagnozowanie trudności w uczeniu się</p>	<p>1. Rozpoznanie zakresu i skali zjawiska poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie wstępnej diagnozy sytuacji rodzinnej i warunków życia uczniów mogących mieć wpływ na trudności i niepowodzenia szkolne, - wspieranie rodziców w podejmowaniu decyzji o zgłoszeniu na badania w PPP lub innej poradni specjalistycznej dziecka, co do którego istnieje podejrzenie o deficycie rozwojowym i/lub zły stan zdrowia, - znajomość opinii oraz orzeczeń PPP i innych poradni specjalistycznych przekazanych szkole przez rodziców, - kontrolę dokonań w dziennikach 	<p>Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele,</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Ukierunkowanie działań na uczniów mających trudności w nauce.</p>

	lekcyjnych, adnotacji o obniżeniu wymagań i objęcia ucznia opieką PPP.			
Zapobieganie i zwalczanie niepowodzeń szkolnych	<p>1. Podejmowanie działań wspomagających ucznia w radzeniu sobie z trudnościami i niepowodzeniami w nauce polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualnych rozmowach z uczniami, ustalaniu i omawianiu przyczyn ich trudności i niepowodzeń w nauce oraz wypracowywaniu z uczniem sposobów poradzenia sobie z nimi, - indywidualnym wspieraniu ucznia w radzeniu sobie z trudnościami w nauce i udzielanie mu pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, - pozytywnym motywowaniu ucznia z trudnościami w nauce i niepowodzeniami szkolnymi do pracy szkolnej poprzez stwarzanie mu szansy na sukces na miarę jego możliwości, - nagradzaniu postępów, zaangażowania i aktywności, - stwarzaniu uczniom z trudnościami w nauce i niepowodzeniami szkolnymi warunków umożliwiających wykazanie się swoimi mocnymi stronami w różnych dziedzinach życia z uwzględnieniem aspektu społecznego, kulturalnego, sportowego, technicznego i innych, - indywidualnych rozmowach z rodzicami/ opiekunami uczniów zgłaszającymi się do szkoły z własnej inicjatywy lub na prośbę nauczyciela, spowodowane niepowodzeniami szkolnymi ucznia, trudnościami w nauce, niską frekwencją i problemami wychowawczymi, - objęcie ucznia z orzeczonymi deficytami zajęciami kompensacyjnymi. <p>2. Przeprowadzenie serii lekcji wychowawczych dotyczących efektywnego uczenia się.</p>	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele,	Cały rok	<p>Skuteczne odpowiadanie na specyficzne potrzeby edukacyjne uczniów.</p> <p>Podniesienie wiedzy i umiejętności uczniów.</p> <p>Wyższa średnia ocen końcoworocznych.</p> <p>Większa ilość uczniów nagradzanych za dobre i bardzo dobre wyniki w nauce.</p>
Uświadamianie uczniom i rodzicom negatywnych skutków wagarowania oraz częstej absencji	<p>1. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych informujących o konsekwencjach wagarowania (zaległości w nauce, alienacja, kary statutowe).</p> <p>2. Przeprowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami uczniów, którzy często opuszczają zajęcia obowiązkowe oraz fakultatywne.</p>	Dyrektor, pedagog, wychowawcy, nauczyciele	Cały rok	<p>Uczniowie nie wagarują.</p> <p>Wyższa frekwencja w poszczególnych klasach.</p>

Działania podejmowane w szkole w ramach profilaktyki drugorzędowej.

Działania tego typu są podejmowane wobec osób z tzw. grup podwyższonego ryzyka. Do czynników ryzyka zalicza się:

- środowisko społeczne (złe warunki ekonomiczne),
- normy społeczne promujące dane zachowania (rodziny patologiczne, przemoc w rodzinie);
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne (np. zażywanie środków odurzających),
- defekty w zakresie zdrowia somatycznego,
- dysfunkcyjność w zakresie psychicznym.

W przypadku zarejestrowania negatywnych i aspołecznych zachowań pedagog lub dyrektor szkoły podejmuje działania zmierzające do wyeliminowania ich skutków:

- podejmuje systematyczne rozmowy z uczniem, a gdy sytuacja tego wymaga podejmuje interwencje z włączeniem rodziców,
- kieruje do specjalistycznych poradni, lekarzy,
- obejmuje opieką uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (współpraca z GOPS, zwolnienie ze składek na ubezpieczenie),
- systematycznie współpracuje z Policją, Sądem dla Nieletnich (osoby objęte dozorem),
- sprawuje opiekę nad uczniami posiadającymi opinie i orzeczenia z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Działania skierowane do rodziców

Zadania	Formy realizacji
I. Informowanie rodziców o pracach szkoły.	<ul style="list-style-type: none">– Zapoznanie ze Statutem Szkoły (w tym z WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, regulaminami organizacyjnymi.– Informowanie o formach pomocy socjalnej organizowanych w szkole i poza nią.
II. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.	<ul style="list-style-type: none">– Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach z rodzicami.– Informowanie rodziców o nieusprawiedliwionej absencji uczniów – wagary.– Indywidualne spotkania z wychowawcą i pedagogiem.– Pisma informujące o wynikach w nauce.– Spotkania z pedagogiem dla rodziców uczniów klas I na temat adaptacji i pracy pedagoga.
III. Współpraca z rodzicami.	<ul style="list-style-type: none">– Pomoc rodzicom przy organizacji imprez szkolnych.– Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.

Działania skierowane do nauczycieli

Zadania	Forma realizacji
I. Propagowanie kursów i szkoleń.	– Informowanie o kursach i szkoleniach w pokoju nauczycielskim. – Promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce.
II. Organizacja szkoleń i warsztatów.	– Spotkania ze specjalistami z zakresu opieki i wychowania.
III. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień.	– Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień.

5. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI.

Obowiązki dyrektora:

1. Zapewnia spójność działań w ramach Programu Profilaktyki i Programu Wychowawczego.
2. Posiada podstawową wiedzę w zakresie profilaktyki problemowej.
3. Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole.
4. Premiuje doskonalących się nauczycieli.
5. Zachęca dzieci i młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych.
6. Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktycznego.
7. Wspiera finansowo i organizacyjne działania profilaktyczne w swoim środowisku.

Obowiązki nauczycieli:

1. Promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu.
2. Utrzymują osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy).
3. Konstruktywnie współpracują z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi pracownikami szkoły.
4. Dostrzegają indywidualność dziecka, indywidualizują oddziaływanie.
5. Mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią pozyskać rodziców do współpracy.
6. Doskonalą się zawodowo.

Obowiązki pedagoga szkolnego:

1. Diagnostuje problemy wychowawcze szkoły.
2. Wspiera wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno – wychowawczych.
3. Propaguje treści i programy profilaktyczne.
4. Pełni indywidualną opiekę pedagogiczną nad uczniami potrzebującymi takiej opieki.
5. Wspiera dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych.
6. W miarę potrzeb współpracuje z instytucjami wspierającymi szkołę.

Obowiązki rodziców:

1. Utrzymują dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka.
2. Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczne - wychowawcze i opiekuńcze.
3. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im.
4. Stanowią wzór osobowy - model dla dziecka.
5. Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

6. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH.

Nazwa instytucji	Nr telefonu
1. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Dąbrowie Tarnowskiej oraz w Szczucinie .	(14) 642-27-11 724 - 436 - 374
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej	(14) 642-44-15
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mędrzechowie.	(14) 644- 24-23
4. Komenda Powiatowa Policji w Szczucinie.	(14) 643-61-07
5. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Dąbrowie Tarnowskiej.	(14) 642-25-71
6. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mędrzechowie.	(14) 643-71-95
7. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	(14) 643-71-95

Wykaz placówek udzielających pomocy dzieciom i młodzieży.

Nazwa placówki	Dane placówki	Godziny pracy
Narkotyki, Narkomania. Ogólnopolski Telefon Zaufania.	0801 199-990	Czynny codziennie od 16.00 do 21.00
Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie "Niebieska Linia" (przemoc, przemoc w rodzinie, przemoc w relacjach)	801 120 002	Czynny od pon. do sob. 8.00–22.00, niedz. i święta 8.00–16.00
Poradnia Zdrowia Psychicznego	ul. Mostowa 33-100 Tarnów tel. (14) 63 24 221	Wtorek 8 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ Czwartek 7 ⁰⁰ -13 ⁰⁰
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka	Tel. 116 111	Całą dobę

7. EWALUACJA PROGRAMU

Program wychowawczy podlega ewaluacji i monitoringowi. Monitoring polega na bieżącym zbieraniu informacji dających wgląd w aktualny stan osiągania przyjętych celów, standardów i realizacji procedur działania, natomiast ewaluacja - na zbieraniu opinii i danych w formie informacji, samooceny, a także na dokonywaniu refleksji pomagającej osiągać skuteczność działania w odniesieniu do założonych celów.

Ewaluacja będzie prowadzona na koniec roku szkolnego z wykorzystaniem:

- 1) analizy wyników z poszczególnych przedmiotów oraz zachowania uczniów zapisanych w dziennikach lekcyjnych,
- 2) analizy dokumentacji wychowawców klasowych oraz pedagoga szkolnego,
- 3) analizy frekwencji uczniów za I i II półrocze,
- 4) sprawozdań z przeprowadzonych akcji i programów profilaktycznych:
 - „Szlanka mleka”
 - „Owoce w szkole”
 - „Kodeks walki z rakiem”
 - „Bezpieczny w sieci”
 - coroczny program profilaktyczny dotyczący uzależnień,
- 5) analizy wyników uczniów osiągniętych w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- 6) obserwacji,
- 7) rozmów z uczniami i ich rodzicami,
- 8) dyskusji grupowych na lekcjach wychowawczych i spotkaniach wywiadowczych,
- 9) ankiet ewaluacyjnych,
- 10) pozyskiwanych danych na podstawie analizy dokumentów i wytworów pracy uczniów.

Opracował zespół nauczycieli do spraw profilaktyki:

mgr Wanda Olearczyk

mgr Anna Jurek

mgr Monika Tracz

mgr Marta Topór

Zaopiniowany pozytywnie przez Radę Rodziców w dniu 17.11.2015r.

Przyjęty do realizacji Uchwałą nr 4/2015/2016 z dnia 20.11.2015r.